

JÄÄSKI-SEURA RY

IMATRANKOSKEN KIRKKO, KIRKKOPUISTO JA SAKRAALINEN ESINEISTÖ

Kirkon historiaa

Jääskeläisten kirkko paloi perustuksiaan myöten jatkosodan vetäytymisvaiheessa. Kirkon alttaritaulu saatiin pelastettua sodan kynsistä, kun suntio **Oskari Akkanen** ja opettaja **Iida Länsilehto** leikkasivat kankaan irti näyttävistä kulta-kehyksistä. Jääskeläisten kirkko paloi perustuksiaan myöten elokuussa 1941.

Jääskeläiset olivat toivoneet, että rajan Suomen puolelle jääneistä kylistä olisi muodostettu oma kunta. Kun se ei toteutunut, toivottiin omaa seurakuntaa. Kirkkohallitus ei puoltanut hanketta, koska samassa kunnassa ei voinut toimia kahta seurakuntaa. 1949 perustettiin Imatran seurakunta, johon liittyi 17 000 ruokolahtelaista ja 13 000 entistä jääskeläistä. Imatran Voiman mailta saatiin maa-ala, johon alettiin puuhata kirkkoa. Tarvittiin myös henkilökunnan asuntoja, jotka tehtiin kirkon yhteyteen. Tiloissa asuivat muun muassa Jääskeläisten diakonissa **Aino Kurki** ja rovasti **Juho Silvennoinen**. 1956 valmistuneessa kellotapulissa on Enson kirkkoon alun perin hankittu kirkonkello. Perintönä ja lahjaksi uudelle kirkolle lahjoitettiin mittava määrä Jääskeläisten kirkon omaisuutta.

Rakennuksen on suunnitellut arkkitehti Aleksis Lindqvist. Kirkon alttarin, saarnatuolin ja penkit on suunnitellut Yrjö Vaskinen. Jääskeläisten perinteisiin kuuluva kirkkopyhä pidetään Imatrankosken kirkossa vuosittain marraskuussa.

Imatrankosken kirkkopuisto

Imatrankosken kirkko sijaitsee keskeisellä ja kauniilla paikalla Vuoksen rantamilla. Kirkko ympäristöinen muodostaa merkittävän kulttuurihistoriallisen kokonaisuuden Imatralla. Laajan puistoalueen kokonaisuuteen kuuluvat Vuoksi ja sen rannalla sijaitseva sankarihautausmaa, jossa sijaitsee Karjalan Itkuvirsi- sankarimuistomerkki. Alueen reunamilla sijaitsevat Imatrankoski, Kruununpuisto ja 1903 valmistunut Imatran Valtionhotelli. Kirkon välittömässä läheisyydessä sijaitsee 1914 valmistunut Imatran Lyseon klassinen rakennus. Nämä yhdessä muodostavat yhtenäisen, kulttuurihistoriallisen kokonaisuuden.

Kirkkoa ympäröi laaja kirkkopuisto, johon on sijoitettu Jääski-seuran valmistuttama porttikatos, jonka alkuperäinen esikuva sijaitsi Jääskeläisten kirkkomaaalla. Kirkkopuistossa sijaitsevalle sankarihautausmaalle on haudattu 190 sankarivainajaa; suuri osa Jääski-juurisia. Kirkkopuisto on kokonaisuus, johon kiinteänä osana kuuluu kirkkorakennus.

Kirkon kellotornissa, joka sijaitsee hiukan erillään itse kirkkorakennuksesta, soi Jääskeläisten suurimman taajaman Enson kirkon vanha kello.

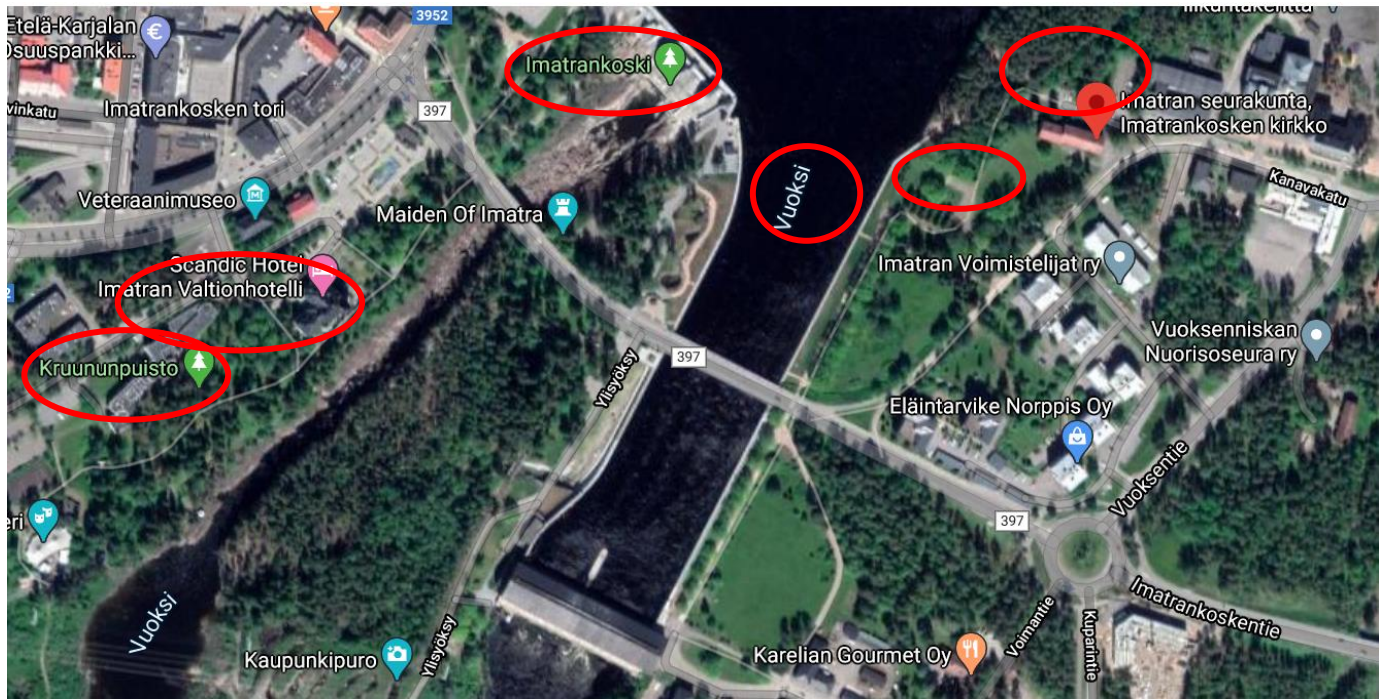
Imatrankosken kirkko on Imatran evankelisluterilaisen seurakunnan kirkko, joka on valmistunut vuonna 1954 ja vihitty käyttöön 31.10. 1954. Lakkautetun Jääsken seurakunnan varat ohjattiin kirkon rakentamiseen.

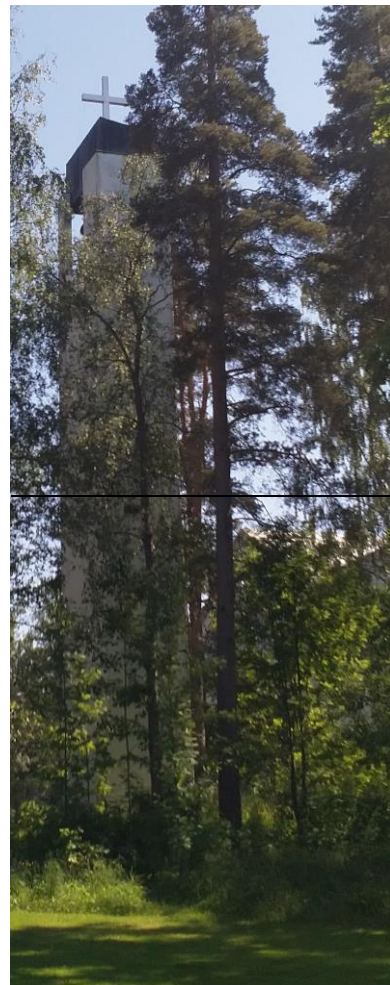

Imatrankosken kirkkopuistossa sijaitseva porttikatos johdattaa sankarihautausmaalle.

Jääski-seuran rakennuttama porttikatos on tehty Jääsken kirkkomaalla sijainneen porttikatoksen mallin mukaan.

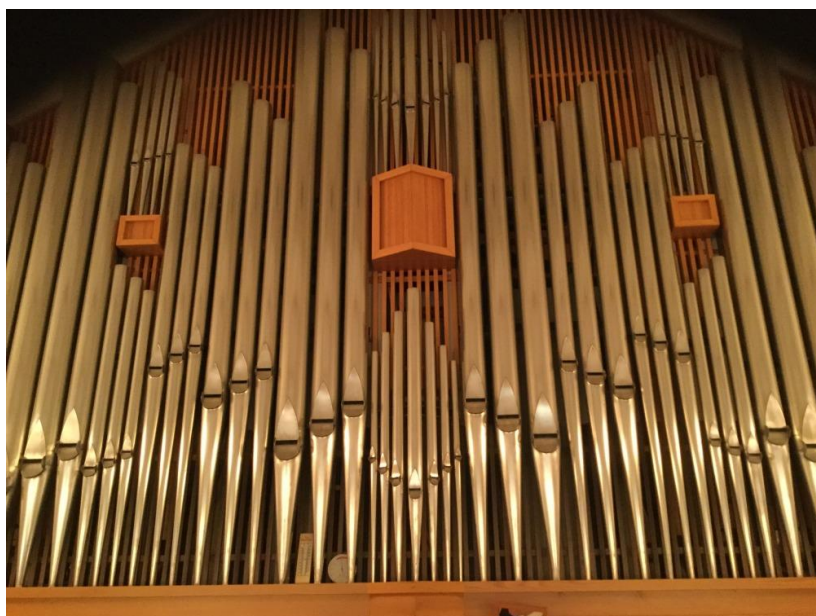

Porttikatoksen vieressä sijaitsee infotaulu, jossa kerrotaan Jämsken pitäjästä ja kirkkomaasta. Kellotapuli on suojeltu asemakaavassa, siinä on Enson kirkkoon tarkoitetut kirkonkellot.

Imatrankosken kirkon sisätilat

*Imatrankosken kirkon Tulkaa minun tyköni -alttaritaulun on maalannut **Arvid Liljelund** 1888. Alttaritaulu sijaitsi alun perin Jääsken kirkossa.*

IMATRANKOSKEN KIRKON ALTARITAUTLUT

Imatrankosken kirkkoon sijoitetun Jääsken kirkon alttaritaulun on maalannut **Arvid Liljelund** 1888. *"Tulkaa minun tyköni kaikki"*.

Liljelundin maalaaman alttaritaulun lisäksi Imatrankosken kirkon arvateoksiin kuuluvat kaksi **Petter Langin** maalaamaa alttaritaulua vuodelta 1771. Lahden taidemuseon Viipuri-säätiön kokoelmiin kuuluva, Imatralla sijoitettu, Pyhä perhe -maalaus on todennäköisesti kirkon arvokkain esine ja suojattu uv-säteilyltä erityisellä lasilla. Kolmas Jääsken kirkon entinen alttaritaulu, niin ikään Langin maalaama Kristus Getsemanessa, luovutettiin Lahden taidemuseon kokoelmasta vuonna 1951 Rautalammin museoon kiitokseksi esineistön säilytyksestä sodan aikana. Maalauksesta on kopio Imatrankosken kirkossa.

Alttaritaulun lisäksi arvokasta esineistöä on Imatrankosken kirkon kello, joka alun perin oli tarkoitettu Enson kirkkoon. Kirkko ei koskaan ehtinyt valmistua, mutta Ensosta tuotu kirkonkello sai paikkansa Imatralla.

Imatrankosken kirkossa oleva iso, hopeinen ehtoollismalja on lahjoitettu Jääsken kirkkoon jo vuonna 1690. Tallessa on hopeisia kynttilänjalkoja, ehtoollispikareita ja leipäastioita. Varsinainen aarre on messukasukka, jonka selässä komeilee vuosiluku 1696.

Imatrankosken kirkon arvateoksiin kuuluvat kaksi **Petter Langin** maalaamaa alttaritaulua vuodelta 1771, jotka alun perin on maalattu Jääsken neljännen kirkon alttaritauluiksi.

Petter Lang oli Langien maalarisukuun kuulunut kirkkomaalari. Jo hänen isoisänsä isä Jockim Lang oli toiminut kirkkomaalarina Ruotsissa etenkin Tukholmassa 1600-luvulla ja 1700-luvun alussa. Petter Lang maalasi kirkkotauluja, joissa kuvattiin Jeesuksen elämää ja vertauskuvia. Hän myös koristeli saarnatuoleja ja niiden katoksia sekä kirkkosalien ja kuorien lehtereitä. Langin maalaushankkeita tunnetaan yhteensä 35. Myöhemmin Petter Lang hankki ammatinharjoitusoikeuden Pietarista Viipurin kuvernementtiin.

Eräs Petter Langin maalauskohteista oli Jääsken järjestyksessään neljäs kirkko, joka rakennettiin 1694. Sen saarnastuoliin Lang maalasi apostolien kuvia vuonna 1764, nämä ovat tuhoutuneet kirkon palaessa 1941.

Lahden taidemuseon Viipuri-säätiön kokoelmiin kuuluva, Imatrankosken kirkkoon sijoitettu, Petter Langin maalaama Pyhä perhe -maalaus on todennäköisesti kirkon arvokkain esine. Alttaritaulu on alun perin sijainnut Jääsken kirkossa.

Petter Lang, Kristus Getsemanessa / Getsemane, 1771, öljy kankaalle, 91 x 67 cm. Rautalammin museo.
Imatrankosken kirkossa on jäljennös maalauksesta. Alttaritaulu on alun perin sijainnut Jääsken neljännessä kirkossa, joka rakennettiin 1694.

Petter Langin Kristus Getsemanessa -maalauksen Rautalammin museo sai kiitokseksi siitä, että se säilytti toisen maailmansodan aikana ja aina vuoteen 1952 saakka Viipurin taidemuseon ja historiallisen museon kokoelmia Rautalammilla Peuran museossa. Peuran museo valikoitui säilytyspaikaksi varmaankin siksi, että se sijaitsi riittävän kaukana levottomasta raja-alueesta ja että se oli juuri valmistunut vankka rakennus. Toinen Jääsken kirkossa ollut samana vuonna tehty maalaus Pyhä perhe kuuluu Lahden historiallisen museon kokoelmaan.

JÄÄSKI-SEURA RY

IMATRANKOSKEN KIRKON SAKRAALINEN ESINEISTÖ

Ison hopeisen viinikannun koristeena on kannessa seisova risti. Kannun on valmistanut Kultakeskus Oy Hämeenlinnassa vuonna 1924.

Iso ehtoollismalja on lahjoitettu Jääsken kirkolle 1690. Hopeinen, ruusukoristeinen kalkki painaa peräti 650 grammaa, joka on vanhoilla mitoilla ilmaistuna 49 luotia.

Toinen iso kalkki eli ehtoollismalja on viipurilaisen hopeaseppä Johan Illbergin kisällin Jonas Lampenin valmistama 1870-luvulla.

Hopeinen öylättirasia, jonka kannen koristeena on paksu risti, arvioidaan olevan 1770-luvulta. Imatrankosken kirkossa on muitakin ehtoollisleipäästioita kuten hopeinen öylättilautanen eli pateeni, jota koristavat Kristuksen piinavälineet. Sen on kaiverruksen mukaan lahjoittanut viipurilaisen kauppiaan ja sahanomistajan Conrad Sesemanin samanniminen poika vuonna 1776. Kokonsa puolesta se sopii hyvin kalkin kantenakin käytettäväksi.

JÄÄSKI-SEURA RY

Varsinainen aarre Jääskien kirkon säilyneistä esineistä on vuosiluvulla 1696 koristettu messukasukka. Se on vanhin siirtoseurakuntien säilynyt tekstiili. Pellavakuorisen messukasukan päällinen on punaista samettia ja koristeltu hopearistein ja –kirjaimin.

Arvokas kirkkotekstiili kunnostettiin vuonna 1996 kirkkotekstiilien konservointilaitoksella kasukan 300-vuotispäivän kunniaksi.

JÄÄSKI-SEURA RY

Kirjaliinan tummalla pohjalla on valkoinen, nokassaan lehvää kantava kyyhkynen.

Saarnastuolin kirjaliinoja on kaksi. Tumma sametista valmistetussa kirjaliinassa on keskellä Kristus-monogrammi ja reunoja koristavat kauniit kirjailut.

JÄÄSKI-SEURA RY

Kyntteliköt on sijoitettu Teppanalan rukoushuoneeseen Imatralla. Lisäksi Jääsken seurakunta oli hankkinut 1940 sata kappaletta yksittäispikareita, joista voi nauttia ehtoollisviiniä. Pikareita on Imatrankosken kirkon lisäksi Tainionkosken kirkossa.

JÄÄSKI-SEURA RY

IMATRANKOSKEN SANKARIHAUTAUSMAA

Karjalan Itkuvirsi -muistomerkki

Jääski-seura ry

www.jaaski.fi

jasen.jaaski@gmail.com

040 5913339